

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR	11
GİRİŞ.....	13

BİRİNCİ BÖLÜM ÇEVRENİN KORUNMASI

I. ÇEVRE HAKKI	17
A. Çevre Kavramı	17
B. Çevre Hakkı Kavramının Gelişimi	20
1. Uluslararası Hukukta Çevre Hakkının Gelişimi	21
a. Stockholm Bildirgesi	21
b. Dünya Doğa Şartı	24
c. Ortak Geleceğimiz: Brutland Raporu	26
d. Çevre ve Kalkınma Üzerine Rio Deklarasyonu ve Diğer Uluslararası Belgeler	28
2. Türk Hukukunda Çevre Hakkının Gelişimi.....	29
C. Çevre Hakkının Konusu	33
D. Çevre Hakkının Öznesi ve Muhatabı.....	34
E. Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Çerçevesinde Çevre Hakkı.....	39
1. Anayasa Mahkemesi	39
2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi	42
II. ÇEVRENİN CEZA HUKUKU VASITASIYLA KORUNMASI.....	45
A. Genel Olarak	45
B. Çevre Ceza Hukukunun Tarihsel Gelişimi	46

C. Çevre Ceza Hukukunun İşlevi.....	49
D. Çevre Ceza Hukukunun Koruduğu Hukuki Değer.....	51
1. Antroposentrik (İnsan Merkezli) Kuram.....	52
2. Ekosentrik (Çevre Merkezli) Kuram.....	53
3. Biosentrik (Canlı Merkezci) Kuram.....	54
E. Çevre Suçlarında Mağdur.....	55
F. Çevre Suçlarında Fail.....	57
1. Günlük Hayat İçerisinde Çevre Suçu İşleyen Fail.....	58
2. Mesleki Faaliyetleri Doğrultusunda Çevre Suçu İşleyen Gerçek ve Tüzel Kişi Fail.....	59
3. Organize Suç Örgütü Faaliyetleri Kapsamında Çevre Suçu İşleyen Fail.....	60
4. Kamu Görevlisi Fail.....	61
G. Çevre Ceza Hukuku ve Ekonomi Ceza Hukuku Arasındaki Etkileşim.....	63
H. Çevrenin Ceza Hukuku Yoluyla Korunmasına İlişkin AB Müktesebatı.....	67
1. Genel Olarak.....	67
2. 2008/99/EC sayılı Direktif.....	68
3. 2024/1203 sayılı Direktif.....	69
İ. Ceza Hukuku Yoluyla Çevrenin Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi.....	70

İKİNCİ BÖLÜM

ÇEVRE SUÇU OLARAK BİYOKAÇAKÇILIK

I. BİYOKAÇAKÇILIĞI ANLAMAK: KAVRAMSAL İNCELEME.....	75
A. Biyoçeşitlilik (Biyolojik Çeşitlilik) Kavramı.....	75
B. Biyolojik Kaynak Araştırması (Bioprospecting) Kavramı.....	79
C. Biyokorsanlık ve Biyokaçakçılık Kavramları.....	82
1. Biyokorsanlık (Biopiracy).....	83
2. Biyokaçakçılık (Biosmuggling).....	88
a. Kaçakçılık Suçları.....	88
b. Bir Kaçakçılık Suçu olarak Biyokaçakçılık: Kavramsal İnceleme.....	90

c.	Biyokaçakçılık Vakalarının İncelenmesi.....	92
aa.	Uluslararası Biyokaçakçılık Vakalarına Genel Bakış	93
bb.	Türkiye'de Biyokaçakçılık Vakaları: Somut Olaylar ve Sayısal Veriler	95
d.	Biyokaçakçılıkla Mücadelede Uluslararası Mevzuat.....	101
aa.	Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme (CITES)	102
bb.	Avrupa Yaban Hayatı ve Yaşam Ortamlarının Korunması (Bern) Sözleşmesi	105
cc.	Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi	105
dd.	Genetik Kaynaklara Erişim ve Bu Kaynakların Kullanımından Doğan Faydaların Adil ve Hakkaniyetli Paylaşımı Hakkında Bonn Rehber İlkeleri	108
ee.	Genetik Kaynaklara Erişim ve Bunların Kullanımından Elde Edilen Faydaların Adil ve Eşit Paylaşımına İlişkin Nagoya Protokolü	109
D.	Genel Değerlendirme: Hukuk, Devlet ve Biyokaçakçılık Bağlamında Sorun Tespiti	110
II.	FARKLI ÜLKELERDE BİYOKAÇAKÇILIK: BREZİLYA, KOLOMBİYA, UGANDA VE ALMANYA ÖRNEKLERİ	114
A.	Genel Olarak	114
B.	Brezilya'da Biyokaçakçılık	114
C.	Kolombiya'da Biyokaçakçılık.....	118
D.	Uganda'da Biyokaçakçılık.....	120
E.	Almanya'da Biyokaçakçılık	125

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK HUKUKUNDA BİYOKAÇAKÇILIK

I.	TÜRKİYE'DE BİYOKAÇAKÇILIĞA GENEL BAKIŞ	129
A.	Türk Hukukunda Biyokaçakçılıkla İlgili Yasal Düzenlemeler	129
1.	Kanunlar.....	131
a.	5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu	132
b.	2873 sayılı Milli Parklar Kanunu	134
c.	4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu.....	136

d. 2872 sayılı Çevre Kanunu.....	136
e. 4458 sayılı Gümrük Kanunu.....	138
f. 6831 Sayılı Orman Kanunu	138
g. 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu.....	139
2. Yönetmelikler	139
3. Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanun Tasarıları	142
a. 2010 Tarihli Kanun Tasarısı.....	142
b. 2012 Tarihli Kanun Tasarısı.....	144
c. 2017 Tarihli Kanun Tasarısı.....	146
B. Türkiye'de Biyokaçakçılıkla Mücadelede Kurumsal ve Toplumsal Yaklaşım.....	149
1. Kurumsal Yaklaşım	149
2. Toplumsal Yaklaşım	151
II. BİYOKAÇAKÇILIK VE TÜRK CEZA HUKUKU	152
A. Biyokaçakçılığın Bağımsız Bir Suç Tipi Olarak Düzenlenmesi Gerekliliği	152
B. Önerilen Biyokaçakçılık Suçunun Yapısal Unsurları.....	155
1. Suçla Korunan Hukuki Değer	155
2. Suçun Maddi Unsurları.....	156
a. Fiil	156
b. Netice.....	157
c. Nedensellik (İllyet Bağı)	159
d. Fail	159
e. Mağdur.....	167
f. Suçun Konusu	168
g. Suçun Nitelikli Halleri	168
3. Suçun Manevi Unsuru.....	169
4. Hukuka Aykırılık Unsuru	169
C. Biyokaçakçılık Suçuna İlişkin Madde Önerisi.....	170
SONUÇ	173
KAYNAKÇA	181